

Bestaffenhed, at man er nødt til at anlægge en fuldstændig forskjellig Maalestof efter den 16de Mai 1882? Havde den høitærede Minister den Anskuelse, skulde han ikke være kommen til os i 1880 og 1881 og bedet os, ligesom han 10. Mar. iforveien bad os om at hjælpe Donje til at kunne fortsætte med Fabrikation af kubist Krudt, om nu at hjælpe det til at fortsætte med prismatist Krudt og saa der- efter give sig til at sige til Fabrikant Drophse, at nu kunde der ikke længere fortsættes paa den Vej, men nu kunne vi kun støtte Værket læmpelig til Fabrikation af andet Krudt og ikke til Fabrikation af prismatist Krudt. Det forekommer mig dog, at der maa have været den samme Grund i 1880 og 1881 for Ministeren til at tale saaledes; men at han taler anderledes indtil den 16de Mai 1882 og først siger dette, efterat Ulykken er sket, forekommer mig besynderligt, og jeg forstaa ikke, at denne Ulykke har kunnet volde en saa betydelig Forstyrrelse i Ministerens Principer, at enten maa Marineministeriets Krudt- teknikere ikke have overveiet dette Spørgsmaal om den fremadskridende Udvikling tidligere, nemlig før Explosionen, eller ogsaa har denne rystet deres Samvittighed saaledes, at de først have faaet Krudtindsigt efter den Tid, da de kom til at forhandle med Artilleriets Teknikere. Derfor siger jeg, at jeg kan ikke skjøne rettere, end at den høitærede Ministers Udtalelser imod mig, Sætning for Sætning, maa kunne anvendes imod ham selv. Men der er endnu Et. De 5,000 Kr., anvendte fornøftig, ville kunne hjælpe, antager jeg, Manden til at holde sit ved privat Understøttelse oprettede Værk ilive saaledes, at han kan fabrikere alt Slags Krudt og have den fornødne Dristingskapital til at fortsætte sin Virksomhed saa smaat, indtil vi ad- aare kunne tage Bestemmelse om vor Stilling til Krudtværket og til den paagældende Mand. Dette er udtrykt ogsaa af Andre før. Men hvad der særlig kan naas ved Vedtagelsen af Forslaget, og hvad jeg vil indrømme, at jeg sætter overdentlig Pris paa, det er den Erkjendelse, at Folkethinget viser, at det i et Forhold af den Natur ikke staaar tilbage i Humanitetsfølelse for, hvad private Folk gjøre i lignende Forhold, og at man ikke vil billige, at man tager Udgangspunkt af en saadan Ulykke til et fuldstændig for- andret Forhold til den Vedkommende. Det er den væsentlige Ting for mig at opnaa, saafremt mit Forslag bliver vedtaget; thi det er min Erfaring, at det er fuldstændig stem- mende med Thingets hele Stilling ligeoverfor alle saadanne Spørgsmaal, hvorimod den Fremgangsmaade, Krigs- og Marinemini-

steriet har anvendt her, efter min lange kon- stitutionelle Erfaring er temmelig exempelløs; jeg kjender i Diebliffet intet Exempel paa noget Lignende.

Krigs- og Marineministeren (Ravn): Ja, jeg skal ikke komme videre ind paa selve Bevillingen; men vil kun gjøre nogle ganske faa Bemærkninger. Det er Fantasi af det ærede Medlem (Berg), naar han mener, at Marinens Krudt bliver bedømt af Andre efter Explosionen end før Explosionen. Forholdet har i saa Henseende været ufor- andret i overmaade lang Tid. Det næste, der er sket, er, at der har været nedsat en Kommission for at overveie Forholdet imel- lem eet og to Krudtværker, og deri har der baade været Officerer af Sørens og Flaadens Artilleri, hvilket dog maatte synes at være meget naturligt. Jeg kan ikke forstaa, naar det ærede Medlem stadig kom ind paa at be- klage sig over, at det er noget Uensstaende, at Marineministeriet i Anledning af Explo- sionen har stillet sig anderledes nu end før. Jeg synes, det er en saa overordentlig naturlig Ting, at, naar der sker Noget af saadan Betydning med Hensyn til Værkets Evne til at kunne præstere Noget, det da ogsaa giver Anledning til en nogen andet Stilling overfor Værket. Som jeg sagde før, har jeg i mange Aar havt med Værket at gjøre, og jeg skal villig indrømme, at Fabrikant Drophse altid har be- stræbt sig for med Dygtighed og Omhygge- lighed at opfylde, hvad han skulde; men jeg har ogsaa set, hvor overordentlig svagt det bestandig har staaet med Værket. Naar der saa sker en saadan Ulykke, hvorved Værket helt bliver ødelagt, er det naturligt, at man maa mistvible om, at virkelig dette Værk nogeninde kan komme til at præstere Noget mere. Sa naturligtvis, havde jeg forudset, at Rigsdagen maaste først vilde bevilge det Noget til at komme igjennem den første Tid og saa maaste langt større Summer senere, hvis det ikke skulde forslaa, saa var det en anden Sag. Hvis noget Saadant sker, saa kan Værket jo komme paa en hvilkenkom helst Jod, det skal være; saa afhænger det jo kun navnlig af Rigsdagens Liberalitet overhovedet, hvilken finantsiel Stilling det skal bringes i. Det kunde jeg imidlertid ikke antage kunde være Meningen, og ved Hjælp af Vaan og For- skud, hvorved det hidtil var gaaet, mistvilde jeg fuldstændig — vistnok med Grund — om, at Værket var istand til at komme paa Jode igen, saa der er ikke noget som helst Forunderligt i, at netop Explosionen gav Anledning til en anden Stilling overfor Værket. Det var blot det, jeg vilde bemærke.